

Stöd och checklista

Kostnadsfördelning placering vård utanför hemmet av personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk” ¹

Förutsättningen för att kostnaderna för en placering utanför hemmet av personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk ska kunna göras är följande (checklista, s3)

1. En **samordnad individuell plan (SIP)** eller motsvarande där ansvarsfördelningen har tydliggjorts.
2. En **överenskommelse om kostnadsansvar** mellan huvudmännen (oavsett vilken huvudman som gör placeringen)

1. Av den samordnade individuella planen, SIP, ska framgå

- målsättningen med placeringen
- individens önskemål
- respektive huvudmans och parts ansvar för de vård- och stödinsatser som ska utföras
- om huvudmännen själva utför insatserna eller om de utförs av annan part
- hur skola/sysselsättning ska tillgodoses.

2. Av den skriftliga överenskommelsen om kostnadsansvar ska framgå

- Respektive huvudmans och parts ansvar för de vård- och stödinsatser som ska utföras
- Hur hälso- och sjukvårdsinsatser ska tillgodoses
- Fördelning av kostnader i kronor eller procent

¹ Överenskommelsen om samarbete mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk

Reviderad med LOU- och faktureringsdelen samt ändring från "HVB" till "utanför hemmet av personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk" i rubrik

Ansvar och fördelning

- I överenskommelsen om kostnadsansvar är huvudregeln att varje huvudman ansvarar för de kostnader som kan knytas till var och ens ansvar, oavsett om insatserna utförs av huvudmannen eller om avtal med annan part upprättas.
- I de fall då HVB tillhandahåller både socialtjänstinsatser och hälso- och sjukvårdsinsatser och fördelningen är oklar, *kan* huvudmännen dela på kostnaden utifrån en schablon där VGR betalar 1/3 och kommunen 2/3.
- Parterna ska bedöma om kostnadsfördelningen ska justeras i takt med att den enskildes behov förändras.
- Vid akut placering bör kostnadsfördelningen vara klarlagd senast 30 dagar efter placeringen. Till dess ligger den kvar hos placerande huvudman.
- Uppföljning ska ske gemensamt och regelbundet.
- Inför avslut ska en gemensam planering för vidare insatser göras.

Avvikelser

- Varje vårdgivare har rutiner för att identifiera, dokumentera och rapportera negativa händelser och tillbud. Här avses avvikelser från åtaganden enligt "Överenskommelse om samarbete..." och gemensamma rutiner. En gemensam rutin för avvikelshantering finns framtagen i Skaraborg.

Tvister

- Tvister mellan parterna om tolkning av Överenskommelsens innebörd ska i första hand lösas lokalt och i andra hand delregionalt (vårdsamverkan). En tvist som inte kan lösas delregionalt kan lyftas till VVG som utfärdar rekommendationer.
- Om tvist inte kan lösas delregionalt inom 30 dagar hänförs den direkt till VVG. VVG ska bereda frågan inom 30 dagar.
- Parterna har gemensamt ansvar för att via SIP omgående komma överens om tillfällig ansvarsfördelning i väntan på lösning. Den rekommendation VVG utfärdar kan innebära en justering i efterhand.

Samverkan kring upphandling och gemensam uppföljning av placeringar HVB är exempel på pågående och kommande processer i linje med Överenskommelsen.

www.vardsamverkanskaraborg.se

Ver. 1. Antagen av Vårdsamverkan Vuxna psykiatri och missbruk 171122

Ver.2. Reviderad med LOU- och faktureringsavsnittet 180829

Checklista

Finns följande med i SIP inför placering?

- huvudmännen är överens om att resurser i närmiljön är uttömda och att den enskildes behov inte kan tillgodoses på annat sätt än genom placering.
- en placering inom Västra Götaland har övervägts
- målsättningen med placeringen
- individens önskemål
- respektive huvudmans och parts ansvar för de vård- och stödinsatser som ska utföras
- om huvudmännen själva utför insatserna eller om de utförs av annan part
- hur skola/sysselsättning ska tillgodoses

Finns följande med i Överenskommelsen om kostnadsansvar?

- respektive huvudmans och parts ansvar för de vård- och stödinsatser som ska utföras
- hur hälso- och sjukvårdsinsatser ska tillgodoses
- fördelning av kostnader i kronor eller procent

Observera att det handlar om *en planering* och *en överenskommelse*.

Det är två olika möten där den enskilda ska erbjudas att vara med i framtagandet/uppföljningen av SIP, men inte vid dialog om kostnadsfördelning.

Det är viktigt att personer med uppgift och mandat att fatta ekonomiska beslut deltar i/undertecknar överenskommelsen om kostnadsansvar.

www.vardsamverkanskaraborg.se

Ver. 1. Antagen av Vårdsamverkan Vuxna psykiatri och missbruk 171122

Ver.2. Reviderad med LOU- och faktureringsavsnittet 180829

Upphandling och fakturering

Frågan om HVB-hem och samarbetet mellan kommun och landsting finns numera reglerat i en överenskommelse mellan VGR och VästKom ().

Genom Överenskommelse (om samarbete mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk) tillsammans med en ny regel om undantag från LOU (3 kap. 17 § sedan 1 januari 2017) är inte en upphandlande myndighet (i detta fallet VGR) upphandlingspliktig vad gäller ett sådant fall där en annan upphandlande myndighet (i det här fallet en kommun) har upphandlat en leverantör av HVBhem där det i avtalet är inkluderat hälso- och sjukvårdspersonal.

För att undantaget från upphandlingsplikten ska kunna tillämpas krävs det att följande kriterier är uppfyllda:

- 1- Upphandlingen syftar till att upprätta eller reglera formerna för ett samarbete mellan myndigheter som ska säkerställa att de offentliga tjänster som myndigheterna ska utföra tillhandahålls för att uppnå myndigheternas gemensamma mål,
- 2- Att samarbetet styrs endast av överväganden som hänger samman med allmänintresset, och
- 3- Myndigheterna på den öppna marknaden utövar mindre än 20 procent av den verksamhet som berörs av samarbetet.

I nu aktuellt fall så föreligger det ett reglerat samarbete, som avser en offentlig tjänst som rör myndigheternas gemensamma mål. Detta samarbete styrs av allmänintresset och myndigheterna verkar inte på den allmänna marknaden vad gäller föremålet för samarbetet. **Det innebär att kriterierna är uppfyllda** och VGR inte är upphandlingskyldig vad gäller hälso- och sjukvårdstjänsterna på ett HVB-hem.

Det går därmed bra att kommunen gör upphandlingen och därefter fakturerar landstinget enligt överenskommelsen dem emellan. Skulle dock landstinget ersätta den privata vårdgivaren direkt så blir landstinget upphandlingskyldigt.

(enligt Linda Stalfors, Regionjurist, Koncernavdelning ärendesamordning och kansli, Koncernkontoret, Västra Götalandsregionen)